

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΙΡΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΥΕΙΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 2013
Ἀριθμ. Διεκπ. 922

Ἀθήνησι, τῇ 7ῇ Ἰουνίου 2001

Πρὸς
τὸν Ἐξοχώτατον
κ. Κωνσταντῖνον Σημίτην,
Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως
Ἐνταῦθα

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρόεδρε,

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 7ης ὁδεύοντος μηνὸς Ἰουνίου ἐ.ἔ. λαβοῦσα γνῶσιν τῶν συζητήσεων καὶ τῆς προετοιμασίας ψηφίσεως εἰς τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοινοβούλιον, προτάσεως τὴν ὁποίαν ἐκπονεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου διὰ τὰ δικαιώματα τῆς Γυναικὸς καὶ τὰς ἴσας εὐκαιρίας, καὶ τῶν συζητήσεων ἐπὶ τῶν γνωμοδοτήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐλευθεριῶν καὶ Δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐκφράσῃ τὰς, συνωδὰ τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἀνθρωπολογίᾳ καὶ τῇ μακραίωνι Παραδόσει τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν δι' ὧν ἀνυψώθη καὶ ἐτιμήθη ἡ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐν τῷ ἱστορικῷ γίνεσθαι θέσις τῆς Γυναικὸς, ἀκολούθους ἀπόψεις Αὐτῆς ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ὁρθῆς καὶ ἀκριβοῦς ἐνημερώσεως ὑμῶν.

1. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τιμᾷ ἰδιαίτερος τὴν Γυναῖκα εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ὅλων τῶν Ἁγίων Γυναικῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν εἶναι ἀντίθετος πρὸς πᾶσαν μορφὴν φονταμενταλισμοῦ ὅποθενδήποτε προέρχεται. Ἡ Ἐκκλησία προτείνει εἰς τὸν ἄνθρωπον μίαν ζωὴν μεστήν ἀγάπης, ἐπιεικειᾶς, ἀνεκτικότητος καὶ ταπεινοφροσύνης. Ὡσαύτως τονίζει ὅτι οἱ κίνδυνοι εἰς τὰς συγχρόνους κοινωνίας δὲν προέρχονται μόνον ἀπὸ τὴν δρᾶσιν ὀρισμένων σεκτῶν καὶ θρησκευτικῶν ομάδων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς φονταμενταλιστικὰς ἰδεολογίας, εἴτε αὗται εἶναι πολιτικά, εἴτε φιλοσοφικά, εἴτε κοινωνικά.

2. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἀπολύτως ἀντίθετος εἰς τὴν προτεινομένην ἀποψιν ὅτι ἡ Γυναῖκα ἔχει δικαίωμα νὰ ἀποφασίσῃ μόνῃ ἑάν, πότε

καὶ πόσα τέκνα θὰ ἀποκτήσῃ. Τὸ «ἐάν» ἀναφέρεται εὐθέως εἰς τὴν ἔκτρωσιν. Ἡ ἔκτρωσις ἐξάλλου δὲν εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὸν Χάρτην τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων ὁ ὁποῖος ἐψηφίσθη τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον εἰς τὴν Νίκαιαν τῆς Γαλλίας. Διότι εἰς τὸ ἄρθρον 2 ἀναφέρεται ὅτι «κάθε πρόσωπο ἔχει δικαίωμα στὴ ζωή». Ἡ Ἐκκλησία πιστεύει ὅτι τὸ ἔμβρυον ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς συλλήψεως εἶναι πρόσωπον καὶ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχει δικαίωμα εἰς τὴν ζωὴν, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ ἀφαιρέσῃ. Ἐπίσης ὅλη αὐτὴ ἡ ἔμφασις εἰς τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς νὰ ἀποφασίσῃ μόνῃ διὰ τόσον σημαντικὰ καὶ ἱερὰ πράγματα ὁδηγεῖ εἰς ἓν ἀπόλυτον ἀτομικισμόν, ὁ ὁποῖος θίγει εὐθέως τὰ δικαιώματα τοῦ ἄλλου. Διότι πέραν τῆς καταδίκης εἰς θάνατον τοῦ ἀδυνάμου νὰ ἀντιδράσῃ ἐμβρύου, ἀγνοεῖται καὶ ἡ γνώμη ἡ ἢ θέλησις τοῦ συνδημιουργοῦ πατρός. Αἱ προτεινόμεναι ἀκραῖαι, μονομερεῖς καὶ φονταμενταλιστικαὶ ἰδεολογικαὶ ἀπόψεις ὑπονομεύουσι κατὰ τρόπον καίριον τὸν θεσμόν τῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ καὶ τὰς βάσεις τῆς ἰσορροπημένης κοινωνίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἡ ἀγάπη, ὁ ἀλληλοσεβασμὸς καὶ ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων-μελῶν αὐτῆς.

3. Ἄν καὶ ἐκτὸς θέματος, τίθεται εἰς τὸ Ψήφισμα καὶ τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας καὶ προτείνεται νὰ καταγραφῇ ὅτι τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοινοβούλιον εἶναι ὑπὲρ τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας καὶ τῆς κοινωνικῆς περιθωριοποιήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ὑπενθυμίζεται ὅτι εἰς τὴν Συνθήκην τοῦ Ἀμστερνταμ τοῦ 1997—θεμελιῶδες κείμενον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως—περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐξῆς Δήλωσις: «Ἡ Ἐνὸς σέβεται καὶ δὲν προδικάζει τὸ σύμφωνα μὲ τὸ ἐθνικὸ δίκαιο καθεστὼς τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν ἐνώσεων ἢ κοινοτήτων στὰ Κράτη—Μέλη». Ἐπομένως, ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνὸς θεωρεῖ ὅτι τὸ νομικὸν καθεστὼς τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἀποκλειστικὴ

ἀρμοδιότης τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὡς ἀποκρυσταλλοῦται εἰς τὸ ἰσχύον Σύνταγμα. Ὑπενθυμίζεται ἐπίσης ὅτι ἀνάλογοι σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ὑπάρχουσι καὶ εἰς ἄλλα Κράτη-Μέλη, ὅπως εἰς τὴν Βρετανίαν, τὴν Δανίαν καὶ τὴν Σουηδίαν.

4. Εἰς τὸ προτεινόμενον ψήφισμα παρερμηνεύεται ἡ οὐσία τῆς ἰσότητος τῶν δύο φύλων ἔναντι τοῦ Νόμου. Προτείνεται, μάλιστα, ἐν ὀνόματι τῆς ἰσότητος, αἱ γυναῖκες νὰ παρέμβωσι εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἐπιδιώξωσι νὰ ἀνατρέψωσι τὴν παράδοσιν Αὐτῆς διὰ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἱερωσύνην τῶν γυναικῶν. Ἡ παράδοσις αὕτη, ἡ ὁποία εἶναι δύο χιλιάδων ἐτῶν, πρέπει νὰ γίνεται σεβαστή, δεδομένου ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Χάρτης τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, τὸν ὁποῖον ὑπέγραψαν οἱ 15 Ἑγέται εἰς τὴν Νίκαιαν, εἰς τὸ προοίμιον αὐτοῦ τονίζει μεταξὺ ἄλλων: «Ἡ Ἑνωσις ... σέβεται τὴν πολυμορφία τῶν πολιτισμῶν καὶ τῶν παραδόσεων τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης καθὼς καὶ τὴν ἐθνικὴ ταυτότητα τῶν Κρατῶν-Μελῶν της».

5. Ἀποδεχόμεθα πλήρως τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸν Χάρτην τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων (ἄρθρον 23): «Ἡ ἰσότητα τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν πρέπει νὰ ἐξασφαλίζεται σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς, μεταξὺ ἄλλων στὴν ἀπασχόληση, τὴν ἐργασία, τὴς ἀποδοχές». Καὶ τοῦτο διότι ἡ Ἐκκλησία πρώτη εἰς τὴν προῶν ἐφήρμοσε τὴν ἰσότητα, διὰ τῶν λόγων τόσον τοῦ Κυρίου, ὅσον καὶ τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου.

6. Τὸ θέμα τοῦ ἀβάτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους τίθεται ἐκ νέου, ἂν καὶ ἔχει κλείσει, τόσον ἀπὸ πλευρᾶς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, ὅσον καὶ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ἐπομένως, ἡ ὅλη συζήτησις μόνον θόρυβον προκαλεῖ. Πέραν ὅμως τῶν νομικῶν καὶ συνταγματικῶν κατοχυρώσεων ἰσχύει καὶ τὸ ἀπολύτως

ἀνθρώπινον δικαίωμα τῆς προστασίας τοῦ κοινοτικοῦ ἢ προσωπικοῦ ἀσύλου εἰς τοὺς μοναχοὺς, οἱ ὁποῖοι ἐγκαταβιοῦσιν εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς καὶ τὰ Ἐξαρτήματα αὐτῶν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος.

7. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀποδέχεται τὴν κοινὴν πορείαν ὅλων τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, μίαν πορείαν ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης πάντων πρὸς πάντας, καὶ ὅχι μονοπώλιον τῶν ἰσχυρῶν, χωρὶς ἀποκλεισμοὺς τῶν ἀδυνάτων, εἴτε αὐτοὶ εἶναι ἔμβρυα, εἴτε γέροντες, εἴτε ἀσθενεῖς, εἴτε ἄνθρωποι ἔχοντες εἰδικὰς ἀνάγκας. Ὡσαύτως μίαν πορείαν κοινὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἕνας λαὸς θὰ σέβεται τὴν ἰδιοπροσωπίαν τοῦ ἄλλου καὶ θὰ ἀποδέχεται ὁλοψύχως καὶ εἰλικρινῶς ὅτι αὕτη ἡ πολυμορφία τῶν πολιτισμῶν εἶναι ἡ ὥραιότης τῆς Εὐρώπης, ὥραιότης ἡ ὁποία στηρίζεται ἰδιαίτερος καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν κληρονομίαν αὐτῆς.

Αἱ ὡς εἴρηται ἀπόψεις ἡμῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν στοιχοῦσι τῇ Διδασκαλίᾳ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας τῇ ἀναφερομένῃ εἰς τὸ πρόσωπον ἐκάστης γυναικός, τὴν ὁποίαν ἀνύψωσεν εἰς θέσιν ἰσότητος πρὸς τὸν ἄνδρα συνωδᾷ τῇ Βιβλικῇ ῥήσει περὶ τῆς δημιουργίας αὐτῆς «ποιήσωμεν αὐτῷ βοηθὸν κατ' αὐτόν», ἀφ' ἑτέρου δὲ δεικνύουσι ὅτι ἡ ὑπαρξὶς καὶ ἡ θέσις τῆς γυναικὸς ἀπετέλεσεν σημεῖον τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τῆς διακονίας τῆς Ἐκκλησίας ἀποσκοπούσης εἰς τὴν ἐπαναγωγὴν αὐτῆς εἰς τὸ καθ' ὁμοίωσιν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἐπικαλούμενοι ἐπὶ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα πλουσίαν τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διατελοῦμεν μετ' εὐχῶν διαπύρων.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Θεολόγος Ἀποστολίδης